

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

9/2014

19. března 2014

ročník 99

cena: 13 Kč

*Příští číslo vyjde
2. dubna 2014*

Z obsahu

- * *Doba konce*
- * *Zodpovednost a rozhodovanie*
- * *Věrnost*

Poselství k neděli Oculi

**HOSPODINE,
VEZMI SI MŮJ ŽIVOT**
1 Kr 19,1-13a

Je to radost, svědčit lidem o Boží lásce a moci, když naše svědectví vděčně přijímají! Naproti tomu je nám hořko a těžko, když se setkáme s nezájmem či přímo odmítnutím.

To je jistě důvod k zármutku. Teď však záleží na tom, proč se vlastně rmoutíme. Pakliže jsme smutní v lítosti nad svými bližními, že si ke své veliké škodě nechťejí nechat pomoci, pak je to s námi v pořádku. Kristus Pán také plakal nad Jeruzalémem, protože jeho obyvatelé nepoznali, co vede ku pokoji. Jsme-li však smutní a celý zničení z toho, že nás (!) ti druzí neberou, pak to není v pořádku; jenom tak dokazujeme, jak si připadáme ve svých vlastních očích důležití.

Neděle Oculi - tj. "Oči" - pojmenovaná tak podle místa v 25. žalmu: "Své oči stále upírám k Hospodinu", nás učí nezabývat se tolik sami sebou, svými nezdary a svojí slabostí, a ovšem ani svými vítěstvími a úspěchy. Chce vést naše zraky docela jiným směrem: "Své oči stále upírám k Hospodinu."

Zdá se, že Eliáš jako když pozapomněl, kdo že to tam na Karmelu zvítězil - že to nebyl on, nýbrž sám Hospodin. Proto byl chudák tak

zdeptaný, když se ukázalo, že natrvalo obrátit srdce izraelského lidu k Hospodinu se mu nepodařilo, a zcela propadl dojmu, že je všechno marné: "Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové."

Skutečně, není to s námi žádná sláva. Je to s námi přímo bída. Ale s naším Bohem je to slavné! Netřeba se hroutit a pro kohokoliv ze svého okolí ztrácet naději. Žádný náš neúspěch nemůže Pánu Bohu zhatit jeho dílo spásy. I kdybychom byli tisíckrát přesvědčeni, že nejsme k ničemu a že ani naše služba není k ničemu, Hospodin si to vůbec myslet nemusí. On je nám blízko, a upřeme-li svůj pohled k němu, uzmáme i jeho pomoc. - Hle: anděl! Hle: chléb! Hle: slovo Hospodinovo! Hle: Hospodin! Takže: "Vezmi, Pane, život můj," ano - a: - "k své jej službě zasvěcuj!" Amen.

Daniel Matouš,
farář ČCE, Mariánské Lázně

Chci vám psát o hříchu

Chci vám psát o hříchu, protože najednou přede mnou vyrostl do významu tak ojedinělého, jaký má na začátku abecedy písmeno a. Nebudete-li toto písmeno užívat, vaše řeč se stane nesrozumitelnou.

Když vyloučíte ze svého slovníku „hřích“, vaše řeč bude splývat s plytkým korytkem špinavých kaluží a už se jí nepodaří dostat se na hlubinu; jak začala, tak i skončí - v bezvýznamnosti. Připomněla se mi naše poslanecká sněmovna jako neomylný vzorek našeho politického a kulturního života. Ty špinavé kalužiny jsou scénou, kde se odehrávají jejich kauzy. Už jsme si chtěli myslet, že spějí ke konci, ony se však naopak ještě rozmnoží o čtyři další kauzy, aby si jejich dosavadní aktéři zkomplikovali svou naději na brzký rozsudek.

Tyto nové kauzy nepředstavují v žádném směru hlubší nebo hluboký myšlenkový ponor, který by odhalil, že postižení aktéři se cítí obžalováni ještě před vyšší autoritou, než kterou má policie. Naopak, ukazuje se, že poslední autoritu má policie a soudy, kteří občanovi vzkazují jen to, aby se jim hleděl vyhnout. Vyšších mravních norem se občan nedočká ani od těch, kteří se tváří jako vůdci národa. „Vyšší mravní princip“ se nenosí. Všimli jsme si, že se neozval čistě a úplně z žádných úst, která aspirovala zastupovat nás v parlamentě. To je úpadek! Všichni už se bojí jen policie. Aby se báli Boha, k tomu jim chybí poznání hříchu. Tento nedostatek

neblaze poznamenal celé generace těch, kdo vyrůstali bez elementární znalosti biblických příběhů, z nichž právě ten první vypravuje o tom, jak hřích vešel do světa. Z povědomí člověka zmizel Bůh i hřích. K. Marx byl jedním z prvních filosofů, který přivítal osvobození člověka, jenž odhodil zátěž Boha i hříchu, která mu bránila v cestě ke svobodě. Napříště budou generace vychovávány bez Boha, a kde není Boha, není ani hřích. Filosofie této svobody nepamyslela na mnohé důsledky své výchovy, zvláště na ten nejzávažnější: zavřela člověku pohled k vysvobození a udusila v něm touhu po něm. V tomto důsledku se filosofie svobody projevila jako nejstrašnější otroctví.

Člověk, jenž ztratil ponětí hříchu, chce v něm zůstat, aniž ho skutečně zná. Zamiloval si své otroctví. Proto

ho evangelijní zvěstování o odpuštění mjí, nepotřebuje je. Celé lidstvo se propadlo do tohoto otroctví, neboť jeho reprezentant Adam se pro ně rozhodl a vždy znovu tak rozhoduje. Takový je smysl biblického příběhu, který nazýváme pádem. Svou neposlušností se člověk a s ním celé lidstvo dopustilo hříchu, odpadlo od Boha a nadále se bude spravovat i rozhodovat podle hesla „já pán, ty pán“.

Dějiny lidstva zobrazí proměnlivé podoby hříchu a zároveň Boží plán záchrany člověka a všeho stvoření v životě, smrti a vzkříšení Ježíše Krista - to je pád a vysvobození. Je fakt, že příběh o pádu z první knihy Mojžíšovy zvané Genesis není v celé Bibli skoro nikdy citován, ale na druhé straně je tam neskutečný počet narážek na tu událost. Celé

Dokončení na str. 2

AKTUÁLNĚ

PŘEDSEDNICTVO EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ V ČR K AKTUÁLNÍ SITUACI NA UKRAJINĚ

Poslední vývoj událostí na Ukrajině nás přesvědčuje o tom, že nastolení pokoje, svobody a práva není v brzké době na obzoru, zvláště když zásahy ze strany Ruska nám připomínají některé momenty z historie naší země. Proto považujeme za důležité, abychom pokračovali v modlitbách za pokojné řešení této vážné a stále komplikovanější situace. Obrácíme se proto na církev sdruženě

v Ekumenické radě církví, aby s vírou v Boží pomoc prosily za ochranu utiskovaných a za moudrost pro všechna jednání směřující ke spravedlivému a mírovému vyřešení konfliktu.

Předsednictvo ERC
6. března 2014

Sola fide, Janské Lázně

Farářské odbory

Přiznám se, že by mne nikdy nenapadlo, že se v Čechách v jedné nekatolické církvi vyvinou nejmenované farářské odbory, které - soudě dle ambicí svých zakladatelů - chtějí nejen hájit výši svých výplat, ale přejí si též použít svůj vliv k dalším reformám.

V Irsku se nedávno zrodila podobná organizace s názvem Asociace katolických kněží, která svět zaujala svými silně liberálními myšlenkami. Ta chce být fórem pro svobodnou celocírkevní debatu o důležitých otázkách. Běžný čtenář si asi řekne: „Proč ne?“. Ovšem, ptám se: „Je tohle v církvi normální?“

Domnívám se, že věřící nepotřebují budovat nějakou další platformu, kde by mohli diskutovat a bojovat za lepší církev. Všimám si, že jedni chtějí mít církev sociálnější, druzí chtějí do kostela jezdit na kole, další by byli snad rádi, kdyby kázalo více žen.

Většinou jsem k těmto věcem nedůvěřivý, protože se domnívám, že tyto trendy jsou poplatné době. Řekl bych, že jakmile bude v církvi zdánlivě mnoho farářek, tak se bude volat po tom, aby Pán povolal víc mužů. Cyklistické společenství možná zestárne a začne se věnovat pořádání koncertů vážné hudby. Sociálně orientovaný sbor těsně před zánikem třeba sám sebe daruje diakonii, zatímco se v sousedství houfně zaplní lidmi kostel, který si místo charity pořídil pozlacený kalich na věž. Hospodin prostě požehná, komu požehná, a tam, kde nepožehná, stejně nevzejde nic. Proto si myslím, že klíčem k úspěšné církvi je víra, zatímco rady „Jak dál?“ jsou podružné.

Ba, mnohem víc mne trápí, když se takzvané reformačních či revitalizačních aktivit ujímají lidé, kterým by neškodilo nejprve si udělat pořádek ve svých životech a teprve poté přistoupit k proměňování církve dle jejich představ. Co si mám například myslet o knězi, který se sice rád vrací k eucharistii, ale vůbec mu nepřijde divné se nechat přesvětit biskupem spirituálně zcela jiné církve. Jak mám pozitivně vnímat kaplana, který v minulosti možná nežil úplně příkladným životem manželské věrnosti, ale zato dobře ví, že každý zaměstnanec, a to i služebník církve, má právo vstoupit do odborů!

Jistě, teď čtenář nejspíše namítne, že církev je podle jeho názoru vážně hrozná a že ti potíží své vlastně bojují za správnou věc. Vždyť podle

Dokončení na str. 2

Z církví doma i ve světě

PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE SE PO DVANÁCTI STOLETÍCH SEJDOU NA KONCILU

Patriarchové 250 milionů pravoslavných křesťanů zakončili 9. března svou schůzku v Istanbulu. Jejím hlavním cílem byla příprava panortodoxního koncilu, plánovaného na rok 2016. Probíhat by měl v byzantském chrámu Hagia Eirene, postaveném na vnějším nádvoří paláce otomanských sultánů v Cařihradu, který v současnosti funguje jako muzeum. K bohoslužbám se neužíval od dobytí Konstantinopole muslimy v roce 1453.

Reprezentanti pravoslavných patriarchátů zvolili zvláštní přípravnou komisi, v níž bude každá církev zastoupena jedním biskupem. Na koncil pak může každá církev delegovat 20 biskupů. Každá delegace však bude disponovat pouze jedním hlasem. Pro rozhodnutí se bude vyžadovat jednomyslnost. Plánovaný sněm bude prvním všepravoslavným koncilem v moderních dějinách. Za poslední platný všeobecný sněm uznávají ortodoxní církve II. nicejský koncil z roku 787.

O rychlé svolání koncilu usiloval zejména konstantinopolský patriarcha. Moskevský patriarchát pak připomínal nutnost pečlivé přípravy. Hovoří Nicolas Kazarian, učitel z pravoslavného Institutu sv. Sergeje v Paříži: „Myslím, že patriarcha Bartoloměj usiluje o zrychlení příprav, aby se koncil mohl opravdu uskutečnit. Myslím, že vystupuje jako patriarcha celého pravoslaví a může přejít do dějin jako první z patriarchů, kterému se podařilo svolat panortodoxní sněm. Jak známo, v posledních měsících kulminoval spor o primát v pravoslaví mezi konstantinopolským a moskevským patriarchou. Moskva tvrdí, že má výlučně čestný charakter. V každém případě ale už jen skutečnost, že Bartoloměj svolal na zasedání všechny představitele pravoslavných církví, ukazuje, že opravdu má určitý primát, určitou vládu v pravoslaví, možnost svolat všechny církve k dialogu a pořádat akce založené na synodální povaze církve.“

Pravoslavné křesťanství spojuje 14 nezávislých církví, působících převážně ve Východní Evropě, Rusku a na Středním východě. Kvůli sporům s jinými církvemi chyběli na istanbulském setkání zástupci Antiošského patriarchátu a autokefální Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

podle RaVat

ZAKLADATEL CÍRKVE SLOVO ŽIVOTA PŘECHÁZÍ DO ŘÍMSKOKATOLICKÉ CÍRKVE

Během nedělní bohoslužby zakladatel církve Slovo života ve švédském městě Uppsala Ulf Ekman, který minulý měsíc oficiálně odešel do důchodu, oznámil, že on i jeho žena Brigitta budou přijati do Římskokatolické církve. K tomuto rozhodnutí měl vést dlouholetý proces modliteb a reflexe, uvádějí internetové stránky www.ulfekman.org.

"Pro Brigittu a mě to byl pomalý proces, když jsme přešli od objevování nových věcí k doceňování toho, co jsme objevili: sblížení a učení se od našich křesťaných přátel," řekl Ulf Ekman.

Ulf a Brigitta Ekmanovi zdůraznili, že jde o jejich osobní cestu. "Nebylo naším cílem vést Slovo života tímto směrem nebo kolektivně církev sjednotit s Římskokatolickou církví. To by nemělo smysl."

Ve své řeči Ulf Ekman také uvedl, že tento krok není odchodem od něčeho, ale mnohem více směrem k něčemu jinému.

(red)

Zpětné (mediální) zrcátko

Podpora tradiční rodině

Na Slovensku je záměr vyjádřit v ústavě, že manželství tvoří svazek muže a ženy, a podtrhnout tak podobu tradiční rodiny. Kromě sociálních demokratů, kteří mají premiéra R. Fica (Smer), tuto změnu v zemi, kde se dosud většina hlásí ke katolické církvi, podporují především křesťanští demokraté (KDH). Slovensko je jednou z mála zemí, kde není možné uzavřít registrované partnerství osob stejného pohlaví. Tato ad hoc „koalice“ by měla mít dostatečnou ústavní většinu, ale z ostatních stran zaznívají kritické hlasy proti navrhované změně.

Je omylný. Nebo není?

Papeži Františkovi se při kázání 2. března přihodila nemilá věc. Ve svém kázání (a připomeňme, že ne ve své mateřské řeči) popletl výslovnost jednoho použitého slova, které tak mělo trochu lechtivý význam. Hned to však zaznamenal a své přetřeknutí opravil. Tato příhoda byla zmiňována různými médii, ale nikoliv škodolibě. Myslím si, že i tato skutečnost odráží něco z velice pozitivního obrazu, který si tento papež vytvořil napříč společnostmi svým dosavadním jednáním a postoji. Trochu medvědí službu však vykonala poznámka jednoho asi méně poučeného komentátora, která s bodrostí konstatovala, že papež je také jenom omylný člověk.

Bohumil Kejř

Farářské odbory

Dokončení ze str. 1

sčítání lidu jde o největší pokles počtu věřících všech dob. Dodávám však: „Ale či je to chyba, když my všichni jsme církev?“ Vůbec nepochybují o tom, že je třeba něco dělat, ale myslím si, že jinak. Aktivismus či liberalismus přizpůsobující se tomuto světu není lékem na odpadlický nešvar. Svět totiž nemá měnit nás, ale my svět. Budme solí Země, žijme podle Božího Slova, věřme Spasiteli a ostatní ponechme na Hospodinu. Jen tak se přiblížíme Božímu království.

Ivo Kraus

Chci vám psát o hříchu

Dokončení ze str. 1

Písmo má o ní hluboké vědomí a různě o ní svědčí, nejprve líčí pád jako zradu a vzpouru. Lidé zradili dohodnutou úctu a poslušnost ke svému Stvořiteli a Pánu a potvrdili to vzpourou, nechtějí vůbec mít nějakého Pána. Prohlásili se za strůjce svého osudu. Nepočítají s Pánem dnes ani zítra, budoucnost bude dílem jejich rukou. Tomu dobře rozumíme, protože jsme se toho nestoudného procesu od zrady ke vzpouře také zúčastnili.

Dočkali jsme se však přátel, kteří se pokusili zmírnit tíhu naší nestoudnosti a učeně filosoficky dovozovali, že vina neleží zcela na člověku, ale na jedné jeho menší části: ne na naší duchovní vůli, ale na našich smyslech a instinktech. Nadvládu nad člověkem získaly instinkty, příroda zvítězila nad duchem. Musíme tedy žalovat na ducha, že našim přirozeným náklonnostem dovolil, aby rozhodovaly v člověku a znásilnily jej. Člověk pak dělá i to, co vlastně sám nechce. Je slabý, aby vládl. S tímto stavem není jeho duch spokojen a přemýšlí, jak by získal aspoň rovno-

váhu v tom sporu; nechce být svědkem svých porážek. Pomoc nalézá, jak se mu zdá, v čase. Stav, v němž se spor nalézá, nebudeme mít za definitivní, raději jej nazveme „ještě ne“. Nastane doba, kdy duch bude vládnout. K té době vztahujeme ono „ještě ne“, ještě to není, ale bude to pod vládou ducha. Filosofie si poradí s očekávanou nebo spíše touženou budoucností proti nedobré přítomnosti, dá člověku šanci a povzbudí jeho ducha, aby neochaboval v zápase s jeho smysly. Hřích stále zůstává jako slabost. Bible s tímto pohledem nesouhlasí a přemění to „ještě ne“ v „už ne“. Hřích není na prvním místě, je reakcí na Boží skutky. Izrael opustil Hospodina, křičí proroci. Opuštění a odvrácení od Hospodina je hřích. Obsadil druhé místo. Marnotratný syn odchází od otce, obrátil se k němu zády. Chybovali bychom však, kdybychom toto odvrácení ponechali výhradně při Izraeli. Jisté je, že vina Izraele je větší než u ostatních národů, ale neleží toliko na něm. Je jen příkladem pro všechny národy, že je pro jejich hřích postih-

ne totéž, co postihlo Izrael. Hřích Izraele záleží v tom, že už ztratil poslušnost a věrnost Hospodinu Bohu. Má se vrátit, nikoli pospíchat kupředu.

Znovu uvažme, že hřích není slabost, jak učila řecká filosofie, ale zrada a vzpoura. Lékem proti hříchu není čekat, až se změní poměr sil ve prospěch ducha v člověku, ale okamžité rozhodnutí, které žádá od samého člověka změnu myšlení a způsobu života. Právě tento postoj, jež lze nazvat aktivním, vyžaduje Ježíš podle Marka v prvním kázání: Čiňte pokání a věřte evangeliu (Mk 1,15).

Bible v celém svém obsahu zvýrazňuje, že hřích není „něco“, ale porušení vztahu k Bohu a bližnímu. Tento osobní rys hříchu vysvětluje podle mého domnění z postoje syna, jenž odchází od otce a ukazuje mu záda. Proto se my křesťané modlíme, aby Bůh obrátil k nám svou tvář. Ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Josef Veselý

Odboj i lavírování

(DIETRICH BONHOEFFER A JEHO BLÍZCÍ PROTI TŘETÍ ŘÍŠI)

Přes dva tisíce německých protestantských duchovních (více než 10 %) se připojilo k tzv. Vyznávající církvi vzniklé v dubnu až květnu 1934, což zhruba odpovídalo počtu duchovních v (arizujícím) hnutí tzv. „německých křesťanů“. Většina protestantských představitelů tehdy podle Elisabeth Siftonové a Fritze Sterna „balancovala mezi obojím“ (s. 42); lavírování nebylo ovšem v kritické etapě německých dějin, jak vyplývá z knihy s názvem Neobyčejní muži (No Ordinary Men), v té či oné fázi ze „sloupů církve“ cizí prakticky nikomu.

Vedle oprav v „bonhoefferologii“ (uctivě, leč důrazně je zpochybňována odborná kompetence Eberharda Bethgeho coby hlavního opatrovatele Bonhoefferova díla) usiluje publikace zejména o přehodnocení významu právníka Hanse von Dohnanyiho (jehož jméno prý jistý přeživší slávyčtivý odbojář při norimberském procesu účelově pošpinil), takto švagra Dietricha Bonhoeffera, tj. manžela Dietrichovy sestry Christine. Vyzdvižena je též odbojová role samotné Christine (zatčené v dubnu 1943 spolu s Dietrichem a Hansem, po měsíci propuštěné, poté zajišťující spojení Dietricha a Hanse s vnějším světem) a Dietrichova otce, předního psychiatra, který měl podle raného scénáře spiknutí (s. 61) svrženého Hitlera diagnostikovat jako „klinicky nestabilního“ psychotika zralého k internaci. (Tento málo realistický plán dokládá – v jádru zdravou – odtrženost spiklenců od „lidu“, který by býval internaci populárního „vůdce“ sotva připustil.)

Shrňme alespoň počátky plasticky vylíčeného švagrovského odboje: Hans jako vedoucí kanceláře říšského ministerstva spravedlnosti vede (s ministrovým souhlasem) od října 1934 „kroniku hanby“, tj. evidenci protiprávních aktů režimu (spolu s důkazním materiálem). Od dubna 1935 do léta 1937 se střediskem Dietrichova profesního života stává

seminář Vyznávající církve ve Finkenwalde v Pomořansku. (Předtím pendloval mezi Londýnem, Berlínem a Dánskem; autoři rozebírají jeho korespondenci z té doby a některá kázání na ekumenických fórech, jejichž věhlas přetrval Třetí říši.) Hans nastupuje od července 1939 do štábu vojenské kontrarozvědky (Abwehru) admirála Canarise, kde s Canarisem a jinými připravuje „Tyrannenmord“, vraždu tyрана (Dietrichův otec mezitím odchází do důchodu). V srpnu 1940 se schůzky spiklenců z Abwehru v rodinné vile Bonhoefferových zúčastní i Dietrich a záhy se stává „V-Mannem“ (civilní styčnou osobou) Abwehru s postavením „u.k.“, tj. „nepostradatelný“ v dané funkci pro Říši ... (Od zatčení Hanse a Dietricha 5. dubna 1943 kromě Hansových „devizových machinací“ a Dietrichova „narušování válečného úsilí“ oběma vyšetřovateli vytýkají právě jen „nenáležitě disponování se statusem u.k.“, naplnění „skutkových podstat“ se dlouho nedaří prokázat; obrat v šetření přinese až nález – proti Hansovu výslovnému rozkazu neskartovaných – zbytků „kroniky hanby“ 22. září 1944, z nichž vyplývá, že oba byli dlouhodobě zapojeni do protihitlerovského spiknutí včetně dvou nezdařených atentátů na vůdce.) Vrcholná pasáž publikace? Snad konzultace Hanse s Dietrichem nad slovem soudy o „sejítí/padnutí mečem“ z Mt 26,52 z dubna 1940 (s. 73) ...

Autorská dvojice dospívá k otázce: Je Dietrich Bonhoeffer připomínán adekvátně (s. 141), tj. především jako teolog? Odpovíme: V článku Píseň o předivné moci (ET-KJ 1/2014) jistě ano, byť s označením „vězeň svědomí“ by nesouhlasili nejen Dietrichovi a Hansovi vyšetřovateli (jejichž poválečná kariéra kontrastuje jak s trnitou cestičkou k Hansově posmrtné – a spíše symbolické – právní rehabilitaci z roku 2002, tak s drsným údělem někte-

rých přeživších odbojářů, kteří po válce uvízli v sovětské okupační zóně), ale – z opačných pozic – zřejmě ani Siftonová (dcera teologa Reinholda Niebuhra) se Sternem. Celkově mimořádně poučná kniha s četnými polemickými pasážemi přináší řadu nových i zpřesňujících informací nejen o Bonhoefferových. (Zmiňuje třeba, že Hitler v srpnu 1941 zastavil „eutanazii“ postižených poté, co katolický arcibiskup Clemens von Galen odsoudil program z kazatelny a zaslal kázání Hitlerovi, nebo zprostředkovatelskou roli Vatikánu v komunikaci mezi spiklenci z Abwehru a britskými diplomaty, a detailně líčí různé fáze represe vůči Vyznávající církvi.) Nezamlčuje ani („lavírovací“ či milostné) momenty z Dietrichova života a korespondence, jež v církevnickém prostředí (náchylném k sudičství) mohou jeho památce spíše uškodit. V zachycení nejširšího dějinného kontextu je žel místy přece jen poplatná stavu bádání před zpřístupněním ruských archivů z války pro západní historiky. (Na s. 92 jsou např. plány preventivního sovětského útoku na rozpínající se Německo označeny za „mýtus“, vojenští historikové dnes nicméně v tomto ohledu citují čelného ruského generála: „Naštěstí nám to Stalin nepovolil.“)

František Schilla

Odkaz:

Sifton, E. – Stern, F.: No Ordinary Men. Dietrich Bonhoeffer and Hans von Dohnanyi, Resisters Against Hitler in Church and State, NYRB New York 2013

Rok české hudby 2014

Zdědil jsem grunt... Reformace a hudba

Zdědil jsem grunt... a zrovna jsem na obchůzce majetku. To je můj převládající pocit v posledních letech. Reformace. Stále se ne a ne vynadřovat na tu krásu, které jsem se stal majitelem. A toto dědictví jsem zdědil společně s vámi. Pokud jste ještě dnes nevyšli na obchůzku našeho dědictví - polností, zahrady a chléva, zvu vás dnes. Vlastně mám v hlavě takový obraz z dětství: Při každé oslavě doma na vesnici (u nás i jinde u příbuzných) byl takový zvyk, skoro obřad (pro mne tenkrát nepochopitelný): chlapi šli po slavnostním obědě do zahrady, na pole, do chléva na takovou procházku. Ona to asi byla taková určitá vizitace. Celý čas totiž visela ve vzduchu nevyslovená otázka: Jaký jsi hospodář? („Zasel jsi už? Není to moc brzy?“ „Není to moc pozdě?“) Byla tam také nevyslovená odpověď: „Dobrý, nevidíš?“ Zdědil jsem „grunt“ reformace. Jsem na obchůzce. Často koukám nejen s otevřenýma očima, ale i v úžase s otevřenými ústy. Občas na procházku někoho vezmu. Dnes zvu na procházku vás. Nejsem sice schopen říct, jak jiní vnímají kvalitu mého sedlačení na gruntě reformace, ale snažím se nezahálet a předat grunt další generaci v nejlepším možném stavu.

Reformace a hudba

Stále znovu a znovu probírám poměrně obsáhlé odborné publikace německé evangelické církve vydané k desetiletí reformace (Lutherdekade). Mám před sebou pracovní materiál k tématu Reformace a hudba. A je fascinující, kolik pozornosti věnoval Luther této oblasti. Pro reformátory a možná zvlášť pro Luthera patřila hudba k nejpožehnanějším darům stvoření. Říká: „Chtěl bych ze srdce tento krásný a drahocenný dar, umění hudby, vysoce chválit a vyvýšit. Zaprvé jelikož toto umění hudby je od počátku všeho stvoření a zadruté není na světě nic, co by bylo bez zvuku.“ Něco o tom by řekl i náš Leoš Janáček, který zvuky, ba i lašskou řeč sedláků, kterou slyšel na Hukvaldech, psal do not (viz. Hukvaldské studánky).

Přestože reformátor osobně napsal mnoho písní, z nichž se některé zpívají dodnes, nebyl ve svém nadšení pro křesťanskou hudbu sám. Celá řada hudebních tvůrců z řad jeho současníků i následovníků skládala písně, které byly vhodné pro novou evangelickou bohoslužbu. A to jak písňovou tvorbu, tak liturgii i instrumentální díla.

Vyznává: „Hudba je jako Boží dar a útěcha srdce, jako svědek o Kristu, jako vzdechy Ducha a poslové evangelia.“ Ale správná křesťanská hudba musí mít jeden zásadní atribut: Musí být kristocentrická: „Ve zpěvu musí být Kristus naším žalmem, písní a zpěvem.“ V předmluvě ke zpěvníku (1545) nabádá: „Zpívejte Pánu novou píseň. Zpívejte Pánu celého světa. Protože Bůh učinil radostnými naše srdce a mysl skrze svého milovaného Syna, který nás vysvobodil od hříchů, smrti a ďábla. Kdo tomu vážně věří, nemůže tak zůstat, musí radostně a s chutí o tom zpívat a mluvit, aby to jiní slyšeli a přijali.“

Slovíčko „s chutí“ by se dalo podtrhnout. Pro Luthera a další reformátory bylo nemyslitelné nezpívat ze srdce, se zapojením emocí. Ve svých Hovorech u stolu (Tischreden) říká: „Bůh káže evangelium také skrze hudbu...“ Toto je to „novum“ luterské teologie hudby: hudba není něco navíc, není to výplň mezi důležitějšími částmi bohoslužeb, píseň jako zpívané Boží Slovo je stejně důležitá jako ostatní části. To neznamená nic více a nic méně než to, že píseň měla pro reformaci zásadní význam. Dokonce se říká s nadsázkou, že roznesla zvěst reformace po těle církve a tehdejší společnosti. Hudba byla tepem reformace a reformace tepala písní. Hudba je v našich sborech tím, co má veliký význam. Zdálo by se, že právě toto je oblast, kde nám to naše „sedlačení na gruntě reformace“ jde nejlépe. Mnozí to ani za dědictví nepokládají. Mnozí si myslí, že v návalu nových hudebních trendů a jmen i v křesťanské hudbě nejde o dědictví, ale o stálou revoluci. Poslouchal jsem nedávno ze záznamu přednášku křesťana, který se nakrátko stal mediální hudební hvězdou v Polsku. Jako křesťan nesoucí v písních poselství se pouze pár týdnů ohřál na žebříčku největších hitů. I on poukazoval na to, že my, křesťané, neumíme příliš prorazit do světa hudebního byznysu. Ale snad to není ani účel křesťanské písně. Zaujalo mne jeho konstatování, že naše písně a hlavně nové chvály jsou často jak hudebně, tak textově na nepříliš vysoké úrovni. Mohly by být občas spíše agitkami pro nějakou ideologii než duchovní písní, která nese v sobě tajemství a poezii. A nabádal k hledání kvality a hloubky. Osobně jsem zažil i v této oblasti leccos: Zažil jsem 30 minut zpívání jedné jediné holé věty. Zažil jsem hodinové skandování jména Ježíš na koncertu. Zažil jsem desítky minut chval, kdy hrály jenom bubny. Ale nejlépe se cítím, když zpívám ve sboru, kde jsem doma s lidmi, kteří patří do rodiny víry. Duchovní domov je totiž místo, kde se ozývá

hudba, kterou mám rád. A z druhé strany: Kdysi jsme zpívali píseň „Drzewko jedno znam zielone“. Byl to překlad písně z kancionálu Třanovského. Nějakých 16 slok? Po čase jsem zjistil, že nápad nebyl až tak původní. Snad původní inspirace pro toto dílo je v barokní básni Felixe Karlínského „Zdoroslavíček“. Hlavní motto celé knihy (tato jediná barokní báseň zaplnila celou knihu) je, že slavík je proti Pánu Ježíši a jeho sdělení zpěvu nic. „Zdoroslavíček se tato knížka jmenuje, že svou líbezností všem slavíčkům vzdorovati, a všudy se ukázati může.“ (Zdoroslavíček. Překlada (volného) Felixe Karlínského.) Zdoroslavíček popisuje krásu Ježíše Krista. A motivace? „Jestliže se čtenáři, jakož nepochybuji, tato knížka zalíbí, buď Pán Bůh tisíckrát pochválen a dobrořečen, nebo se tuto nic jiného nevyhledává a nežádá, jediné, aby Bůh v naší řeči české své veršovce měl, jenž by jeho chválu a jméno tak uměle jako jinší národové v svých řečích zvelebovali a vypravovali, a lidé, jenž by to slyšeli anebo četli, srdečného v Bohu a v Božských věcech nasycení a radosti nabýti mohli...“ Přes dogmatickou vzdálenost od názorů autora (který nebyl protestant) se musím přiznat, že i já bych si přál, aby mezi námi byli básníci či textaři („veršovci“) a skladatelé, kteří by krásu Ježíše (Slavíčka) byli schopni předat. A aby skrze to lidé mohli být Božími věcmi nasyceni. Mám radost, že budova hudby je v naší krvi velice členitá. Mám radost z každého nového nápadu v oblasti hudby. V Lutherových Hovorech u stolu (Tischreden) je k tomu charakteristické vyznání: „Noty oživují text.“ Skrze hudbu text ožívá. Dovolím si doplnit tvrzením: Sbor, který zpívá, žije. Zdědili jsme grunt. Jsme dobří hospodáři? (Napsáno po večeři v restauraci Hradby ve Slavkově u Brna 3. 9. 2013. Po napsání textu jsem si všiml, že celý čas „jely“ za mými zády hity. Jiná hudba a nejspíš i jiné dědictví. Zcela určitě ne to moje.)

Zbyszek Kaleta

NEPATŘIČNÁ NEDĚLE

*Rozpačitě přešlapuji
na prahu týdne
Za zády se mi pošklebuje
neděle
která se nepovedla*

*Práce má někdy podobu
důležité Zubaté
Ostrou kosou
zkracuje chvíle tance díkůvzdání*

*Spirálou času
bosá procházím sem tam
strniště zbytečné námahy*

*Přeji si
aby mne vdechla rozkvetlá magnólie
ve staré zahradě rodného domu*

*Z vrcholu její koruny
vyhlížím kapličku
usměvavě mi zdálky kyne
s pozváním
abych vešla
vždyť přece v neděli
je tak dobré
navštěvovat přátele!*

DELICIE NERKOVÁ – DRUHÉ DĚTSTVÍ

Podivná zima

Byla to letos u nás podivná zima. Vlastně ani moc nebyla. Lyžaři si na našich kopcích moc zimních radovánek neužili, vlekáři bídou sezónu dávno odpískali. Snad jen silničáři si libují, kolik milionů ušetřili za posyp vozovek. Slibují, že tyto prostředky použijí na opravy silnic nižších tříd, no, ale známe sliby. Zcela opačně tomu však bylo v zemích, kde v jiných letech snad ani sníh neznají a letos jej měli nebývale mnoho. Dokonce i v krajích, kde jsou na tuhé zimní podmínky zvyklí, byli mrazy a přívaly sněhu zaskočení. Přítel z Kanady mi občas posílá pár svých postřehů a zkušeností s životem v této zemi. A jeden jeho postřeh pobavil jej i mě. Na velké nástěnce před kostelem United Church byl prý nápis: „Žádáme ty, kdo se modlí za sníh, aby s tím přestali. Už ho máme dost.“ Přiznám se, že jsem se tomu hodně smál, že jsem trochu obdivoval i statečného pisatele těchto slov, protože, přiznejme si, je to tedy dost neobvyklé „sborové ohlášení“. Pak jsem ale postoupil v přemýšlení o něco hlouběji a říkal jsem si, jak to musí být dobrý sbor, když jeho představení mohou předpokládat, že se jejich členové modlí, a oni naopak počítají s tím, že jsou modlitby slyšeny i vyslýchány. Určitě je v našem současném světě mnoho předmětů pro naše přimluvené modlitby. Měli bychom počítat s tím, že není zbytečné se modlit.

Bohumil Kejř

Angela Merkel včera, dnes a zítra?

Knihy První život Angely M., autorů Ralfa Georga Reutha a Günthera Lachmanna (Ikar 2013, 269 stran), přináší sumu materiálu, dokumentující dráhu farářské dcerky od školních let po vstup do politické arény NDR a následně sjednoceného Německa v dresu CDU.

1. Rodinné zázemí

Otec Angely, syn polského vysídlence Ludwiga Kazmierczaka, si nechal po válce jméno poněkdt na Ludwig Kassner. Je až neuvěřitelné, že se o něm neví nic z doby války. Ani to, zda vůbec sloužil v nacistické armádě. A pokud ano, pak kde, či zda snad upadl do zajetí. Jeho syn, Horst Kassner, studoval reálné gymnázium a v roce 1948 absolvoval teologii na universitě v Heidelbergu. Po smrti Stalina došlo v NDR k mírnému rozvolnění ve vztahu státu k evangelické církvi, což Kassnera zaujalo. V této době se seznámil se studentkou učitelského ústavu Herlind Jentzschovou, s níž se za rok oženil. Rok po svatbě se jim narodila Angela Dorothea Kassnerová. poté se přestěhovali do NDR. Farář Horst Kassner patřil k levicovým protestantským kruhům, které nesouhlasily s Adenauerovou politikou západní integrace. Po přestěhování do NDR nastoupil do farnosti v Quitsově. Působil prý jako „kritický racionalista, neplýtvat zbožnými slovy, svým vystupováním připomínal pruského důstojníka a byl šedou eminencí brandenburské církve. Byl předmětem zájmu Stasi, není však doloženo, že by se s ní vážněji zapletl... Rodině se nedařilo nejlépe. Úřady NDR zakázaly matce Angely pracovat. Zůstala v domácnosti a manželům se narodilo druhé dítě, syn Marek. Kassner spolupracoval s teologickým seminářem ve Finkenwalde. Po roce

1960 Walter Ulbricht před Lidovou sněmovnou prohlásil, že křesťanství a humanistické cíle socialismu nejsou v protikladu. Kassner zde začal nacházet „správnou alternativu k západnímu kapitalismu“. Blízkou se mu stala Křesťanská mírová konference (KMK), kterou Bonn nahlížel jako „maskovanou komunistickou organizaci“. Autoři hodnotí situaci v zemi, z níž vzešla světová reformace, tak, že stát se snažil udělat z církve přísluhovače, nastávala její vnitřní eroze a docházelo tak ke skutečné „dekristianizaci“.

2. Ambiciózní studentka

Angela vstoupila do pionýra. Byla doma instruována, že „farářovy děti musí být vždy ve škole vždy lepší než ostatní“. Později složila i „Jugendweihe (mládežnický slib, chápaný mj. jako podmínka pro studium na střední škole). Byla vzornou žačkou a zaujala i úspěchy v ruském jazyce, což potvrdilo její vítězství v celostátní olympiádě. Angela se později vyjádřila, že „nesnášela jako mor, když se jí někdo ptal na povolání jejího otce“. Jaký byl její vztah ke křesťanství? Farářské dítě, konfirmace a víc už nic? Sama o tom nikdy nemluví. Tak jako kdysi jezdila na nejrůznější konference s komunisticky ideologickým podtextem, tak i dnes jako kancléřka navštíví Kirchentag a pohovoří k neutrálnímu tématu, nikoli křesťanskému. Jistě, nyní je předsedkyní politické strany, jež má křesťanství ve štítě. Autor sám si klade otázku, zda se člověk stane věřícím tím, že vyrůstá na faře. Merkelová již v maturitním věku jako „propagandistka FDJ“, jak se její funkce ve svazácké organizaci nazývala, se účastnila školení a během roku musela studenty sezná-

Dokončení na str. 4

Bratr ThDr. Josef Veselý stoletý!

Dne 9. března se dožil významného životního jubilea dlouhodobý pravidelný dopisovatel týdeníku „Kostnické jiskry“, ale především kazatel evangelia Pána Ježíše Krista – bratr ThDr. Josef Veselý. Kromě mnohých mých blahopřání jubilantovi chci připojit letošní biblické heslo, jež církev vybrala a jež je jistě i osobním vyznáním našeho jubilanta: „Mně však v Boží blízkosti je dobře, v Panovníku Hospodinu mám své útočiště“... Žalm 73,28 (dle Lutherova překladu zní: „Gott nahe zu sein ist mein Glück“). Žalmista – modlitebník se vědomě

diferencuje od těch lidí, kteří chtějí žítí bez Boha. Proto Boží blízkost neznamená jenom šťastnou náhodu na cestě životem: Ale Boží blízkost je velký Boží dar! Neboť jenom Bůh zná cesty našeho života, jenom On sám zná cestu života našeho jubilanta, kterému dopřává požehnaný věk života. V roce 1969 vyšel v knihupectví „Kalich“ sborník s názvem „Církev v proměnách času“, kde je popsáno působení bratra Veselého v Jilemnici od roku 1941. V roce 1957 byl jsem ustanoven synodní radou, abych jako student bohosloví ČCE,

tedy jako účastník prázdninové praxe, byl v tomto sboru pod „mentorstvím“ bratra Veselého: on však nebyl mým „mentorem“ – stal se mým přítelem, ano bratrem, už tehdy! Dodnes jsem mu za to nesmírně vděčný! Po této malé vzpomínce na našeho stoletého jubilanta přeji z celou svou rodinou ten velký dar neustálé Boží blízkosti, hojnost zdraví a Božího požehnání jemu i celé jeho rozvětvené rodince! S úctou

Mgr. Vlastislav Svoboda
emer. farář ČCE

Angela Merkel včera, dnes a zítra?

Dokončení ze str. 3
mit se zadanými politickými tématy. Po maturitě studovala teoretickou fyziku na universitě v Lipsku. Jen zcela mimořádně navštívila studentský evangelický sbor, bez jakýchkoli závazků. Navštěvovala studentské neformální debatní dýchánky fyziků a chemiků. Pokračovala ve svazáckých aktivitách. Sama si ovšem na to, že by konala propagandu a byla aktivistkou, nevzpomíná; jen na to, že pořádala čtení knih a kupovala lístky do divadla. Nejen její někdejší svazáčtí kolegové, nýbrž i pozdější ministr dopravy CDU Günther Krause to vidí jinak: „Samozřejmě byla tajemnicí pro agitaci a propagandu. A ve své funkci nepropagovala idealistický světový názor CDU, ale marxismus-leninismus. Jako farářova dcera z hlediska prosazování marxismu - leninismu byla hodně užitečná. A to popírá. Ale je to pravda.“ V roce 2011 po šesti letech kancléřství obdržela nejvyšší státní vyznamenání USA. Bývá udělováno za mimořádné zásluhy, jimiž přispěla k bezpečnosti USA, ke světovému míru či ke kulturnímu nebo jinému významnému veřejnému úsilí. Přitom vyslovila sama „vděčnost těm, kteří nasadili život za svobodu“. Což se jí vlastně vůbec netýkalo. Naprosto nebyla německým Václavem Havlem. O sobě neřekla nic a také neměla o čem. Nezmínila při svém projevu vůbec konkrétní německá protestní hnutí, ani jednu mimořádnou osobnost, mluvila obecně „o lidech“. Když už, tak se jindy vyjádřila o NDR jako o zemi, kterou „nepokládala za svou vlast“. Ale to, co se o ní ví z doby před převratem, tomu protičeří. Potvrzuje to její vyjádření: „Byla jsem v FDJ ráda (!). Na Západě se přehlíží, že NDR nebyla jenom politika.“ A dále – mnohé z informací o jejím životě v NDR jsou z důvodu ochrany údajů - nepřístupné(!). Navíc, mnohé podklady jsou do velké míry zničené. Sama však uvedla, že v době studií nabídku spolupráce se Stasi rozhodně odmítla. Našla však svůj vztah k socialismu a reformní sovětské, gorbačovovské politice. Pozoruhodné je i to, že v době studií vycestovala na pobyt do SSSR a v přelomu let 1984/85 na tříměsíční pracovní stáž v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV do ČSSR. Angela Merkelová napsala také padesátistránkovou práci na téma „Co znamená socialistický způsob života“. Leč práce kdesi zmizela.

Merkelové studentská láska se odvíjela od roku 1974, kdy se seznámila s Ulrichem Merkelem a o tři roky později vztah dovršili církevním sňatkem, na němž trvala, v Temp-

linu, kde její rodina žila. Oproti tomu, k jejímu druhému sňatku s kvantovým chemikem Joachimem Sauerem, s nímž žila mnoho let, došlo v roce 1998. Sňatek se udál v naprostém utajení samotné dvojice na matričním úřadě, bez hostů a po kritice špiček CDU ohledně ohrožení její kariéry.

3. Od političky NDR k političce Spolkové republiky Německo
V době, kdy bylo zřejmé, že díky Gorbačovovi dojde ke změnám, se začala Merkelová angažovat v hnutí Demokratischer Aufbruch /dále DA/ - „demokratické probuzení“. Naději v ně vkládali reformní komunisté a také se na něm mnozí podíleli. Jedním z ideových podkladů byla při vzniku DA debata kolem díla Heberta Marcuse: Alternativa. Podle návštěvníků z NSR Angela dříve tvrdila, že „pokud chceme reformovat NDR, pak ne ve smyslu Spolkové republiky“. Po sjednocení tvrdila, že v třetí cestu a socialismus s lidskou tváří nevěřila a otázka socialismu pro ni byla uzavřená a nechávala ji chladnou. Ve volbách v roce 1990 kandidovala za DA, získali však jen 0,92 %. Pokračovala dalším sblížením s Lotharem de Maizière (dlouhodobý stranický funkcionář východoněmecké CDU - obdoba naší ČSL - roku 1990 se stal po dobu několika měsíců posledním předsedou vlády NDR před sjednocením Německa). Když začala jednání o sjednocení Německa, Merkelová sloužila týmu jako koordinátorka. V Moskvě byla důležitou i pro znalost ruštiny. Podstatné bylo, že po volebním neúspěchu se strana DA, jejíž byla Merkelová členkou, sjednotila 4.8. 1990 s východoněmeckou CDU. Tím byla otevřena cesta, aby po sjednocení východoněmecké CDU se západoněmeckou CDU mohla Merkelová vstoupit plně do německé politiky. Autoři bohatě popisují zákulisní praktiky, jež

umožnily postupný, ale nezadržitelný vzestup Merkelové vzhůru na politickém kolbišti CDU. Nejprve odpadl její protektor Lothar de Maizière, když mu bylo prokázáno, že byl agentem Stasi (východoněmecká StB), s přízviskem „Czerný“. Mezitím se již Merkelová stala „černým“ Kholovým koněm, když potřeboval podporu i v nových spolkových zemích. Po Kholově aféře s financováním strany odpadl i on a překvapivě se otevřela cesta k vedení strany CDU pro Angelu Merkelovou, která podle autorů „chladně využila vakua, které vzniklo odstoupením Khola z vedení strany“. Dokázala opouštět staré přátele pro nové. Kniha umožňuje rozpoznat Angelinu „optiku“ i meze, odhaluje ji jako „enderáckou političku“ v zenitu existence NDR, z níž se stala „vůdkyně“ současného Německa. Odkud otec Angely, zvaný též „rudý pastor z Templinu“, vyšel a nechtěl se tam vrátit, tam se ona, která byla zprvu se svým otcem v souladu, proti svému původnímu naturelu vrátila, a to jako pragmatická politička a nyní kancléřka světové mocnosti.

Jan Kašper, psáno pro christnet.cz

Poradní odbor pro vzdělávání laiků při synodní radě Českobratrské církve evangelické opět připravuje jarní křesťanský kurz pod názvem:

Milý Kubo, nekvap s tím 26. dubna – 2. května 2014, Janské Lázně, Sola Fide
Vedení kurzu: Anna Lavická
Aktuální téma: večere Páně od Jakoubka ze Stříbra až k nám — Dušan Coufal, Ladislav Beneš
Biblický program: Jakub Hála
Další program: koncert, promítání filmu, výlet do Polska...
Kurz bude zahájen v sobotu 26. dubna společnou večeří, ukončen bude v pátek 2. května obědem.
Cena za celý pobyt včetně stravy je 2900 Kč.
Pro bližší informace a přihlášku nás kontaktujte:
vychova@e-cirkev.cz;
tel.: 224 999 233.

Jedni druhých břemena neste

a tím plňte zákon Kristův, říká apoštol Pavel (Ga 6,2). Věřen této apoštolově výzvě napsal před několika lety, když začala diskuse o církevních restitucích, do novin článek br. profesor Erazim Kohák, presbyter Českobratrské církve evangelické. V něm dovozoval, že dosavadní model - stát platí mzdy duchovních a podílí se na údržbě církevních budov (břímě církví) - je evangeliu blíže než model nyní se prosadivší. Stát tím totiž dává najevo, že vychází z křesťanské tradice a je si vědom důležitosti církví s jejich přínosem pro život společnosti, což je úloha nezastupitelná, zatím co církve charitou zaplňují mezery v sociálních službách (břímě státu). Nadto jsou církve solidární s celou společností, jestliže své nároky odvozují od státního rozpočtu, jinými slovy: podle toho, jak se plní, případně vyprazdňuje státní pokladna, musí věřící sáhnout hlouběji či méně hluboko do kapsy. Kdežto za současné situace, kdy mají církve smlouvu se státem na sedmáct let, musí dostávat své miliardy krize nekříze, prosperita neprosperita, takže to stát musí ušetřit, třeba i na důchodcích a invalidech, či si na to půjčit. Co ty na to, apoštole Pavle?

Jaroslav Kraus, Mariánské Lázně

Inzerce

KŘESŤANSKÝ DŮM "GRÜNE AU" zve na březnové lyžování a k celoroční rekreaci.
Jiří Potoček, tel.: 495539393.

č. 1
ANTIKVARIÁT "PŘEČTENÉ-KNIHY.CZ" - náboženské knihy můžete věnovat nebo prodat a podpořit tak myšlenku tiskového apoštolátu.

Josef Míček, mob.:732 261 067.

č. 2

Pozvánky

50. VÝROČÍ ČESKO-NĚMECKÝCH LESNÍCH BRIGÁD V KUNVALDU
V červenci 2014 uplyne 50 let od první česko-německé lesní brigády v Kunvaldu, polesí Zaječiny. Organizátorem byl Vladimír Kalus, farář v Míroslavi, německou mládež přivezl Gerhard Lerchner, farář ve sboru v Glösa (Karl-Marx-Stadt, nyní Chemnitz). Česko-německá setkání na lesních brigádách se po několik let opakovala, ukončila je až normalizace. Na lesní brigády rádi vzpomínáme nejen my domácí, ale také účastníci z Německa, kteří přijali naše pozvání a přijedou do Míroslavi ve dnech 20. – 22. června 2014. V sobotu 21. června 2014 společně navštívíme Kunvald. Protože ubytovací možnosti našeho sboru i Míroslavi jsou omezené, zveme vás, zájemce z české strany, na setkání v Kunvaldu v sobotu 21. června 2014 v 13.00 hodin v domku Na sboru, během odpoledne plánujeme také návštěvu polesí Zaječiny. Pokud byste se raději setkali s přáteli v Míroslavi, zveme vás ke společným bohoslužbám v neděli 22. června 2014 (začátek v 8.30 hodin) a k následné besedě u kávy a čaje. Rádi se s vámi jak v Kunvaldu, tak v Míroslavi setkáme. Prosíme však o sdělení, která z nabídnutých možností vám vyhovuje a jak, i přes omezené možnosti, vám můžeme být nápomocni, abychom mohli naše setkání co nejlépe připravit. Těšíme se na vás a zdravíme jménem organizátorů:

Rut Vesecká
(vesecka.rut@seznam.cz;
tel.: 737 641 524)
Lia Ryšavá (třináctky@volny.cz;
tel.: 724 729 477)
* * *

ZDROJE AKTIVNÍHO ATEISMU
26. 3. 2014 od 19.30 h v klubu Samaří, Soukenická 15, Praha 1. Přednáška religionisty a teologa Pavla Hoška.

* * *

SDRUŽENÍ EVANGELIKÁLNÍCH TEOLOGŮ pořádá jarní teologické fórum na aktuální téma financování života a služby církve: “Peníze a církev, dávání a obětavost”. Datum: pondělí 24. března 2014 v 9.30 h. Místo: Sbor CB v Praze 1, Soukenická 15

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT MORAVSKOSLEZSKÝ

Českokratská církev evangelická

BRUNTÁL Ne 10.00
U potoka 383/34, a f. Vladimír Pír
ČESKÝ TĚŠÍN Ne (polské a c 8.00) české 9.00 nám. Dr. M. Luthera 1, f. Marcin Pilch, f. Štěpán Janča
FRÝDEK – MÍSTEK Ne 9.00
Husova 377, f. Pavel Křivohlavý
HODSLAVICE Ne 9.15
Hodslavice č. 96, f. Lubomír Červenka,
HRABOVÁ Ne 9.00
Hrabová č. 117, Zábřeh 1, f. Jan Hudec
HRANICE Ne 8.30
Farní 43, f. Pavlína Lukášová
JAVORNÍK u JESENÍKU Ne 8.30
Lidická 162, a f. Vlastislav Stejskal
JESENÍK Ne 10.00
Bezručova 7/41, f. Daniela Havirová, a f. Vlastislav Stejskal
KRNOV Ne 9.45
Albrechtická 746/92, j Radovan Rosický, a f. Jan Lukáš
NOVÝ JIČÍN Ne 9.00
Janáčkovy sady 184/1, f. Pavel Prejda
ODRY Ne 8.45
1. máje 63, j Radek Hanák, a f. Fr. Hruška
OLOMOUC Ne 9.00
Blahoslavova 916/1, f. Jana Rumlová
OPAVA Ne 9.00
Lidická 747/2, f. Jan Lukáš
ORLOVÁ Ne 9.00
Palackého 787, f. Štěpán Janča
OSTRAVA Ne 9.30 (Tranovského sál)
Husovo nám. 1188/4, f. Aleš Wrana, f Ewa Milena Jelinek
OSTRAVICE Ne 9.00
Hamrovice 230, f. Pavel Janás
PROSTĚJOV Ne 10.00
U kalicha 2574/1, f. Jan Jun
PŘEROV Ne 10.00
Čapky Drahlovského 912/1, f. Marek Zikmund
SUCHDOL NAD ODROU Ne 10.00
Malá Strana 45, f. Vladimír Pír
ŠENOV u OSTRAVY Ne 9.30
Hasičská 1131, j Štěpán Marosz, a f. Pavel Křivohlavý
ŠTERNBERK Ne 9.30
U Horní brány 130/4, f. Jana Hofmanová
ŠTRAMBERK Ne 9.00
Zauličí 473, f. František Hruška
ŠUMPERK Ne 9.00
Revoluční 1174/8, f. Hana Ducho
VÍTKOV Ne 9.15
Opavská 116, a f. Jan Lukáš
ZÁBŘEH Ne 10.00
U Vodárny 545/2, f. Vlastislav Stejskal

Církev bratrská – Severní Morava

FRÝDEK – MÍSTEK, Ne 10.45
Fara ČCE Husova 377, k. Petr Kučera
FRÝDLANT N. O., Ne 16.00
Dvořákova 1269, a k. Petr Kučera
HAVÍŘOV, Ne 9.00
Fryštátská 922/21, k. Martin Grohman
OPAVA, Ne 9.30
Hradecká 50, a k. Petr Polách
OSTRAVA, Ne 9.30
tř. 28. října 148, k. Daniel Jurčo
OSTRAVA – PORUBA, Ne 16.00
M. Majerové 1733/6 (Středisko AS), k. Petr Polách
VELKÁ LHOTA, Ne 9.30
Velká Lhota č.102, k. Radek Palacký
VSETÍN, Ne 9.30
Horní Jasenka 102, k. Josef Fišer
VSETÍN – MAJÁK, Ne 9.30
Horní náměstí 2, k. Bedřich Smola
ZLÍN, Ne 10.45
FS ČCE Slovenská 3063, k. Pavel Škrobák

Církev bratrská - Těšínsko

ČESKÝ TĚŠÍN, Ne 9.00
Frýdecká 28, k. Josef Sliž
HORNÍ SUCHÁ, Ne 9.00
Těrlická 64/353, k. Tadeáš Firla
HRADEK, Ne 9.30
Hrádek č.74, k. Miroslav Kulec
TRINEC, Ne 9.30
Dolní Lištná 9, a k. Slavoj Raszka
TRINEC – Lyžbice, Ne 9.30
Chopinova 463, Trinec – Lyžbice, k. Slavoj Raszka

Bratrská jednota baptistů

OLOMOUC, Ne 9.30
Jeremenkova 36, k. Petr Coufal
OSTRAVA, Ne 10.00
Závoří 101/32, k Jiří Marek
PŘÍBOR, Ne 9.30
nám. S. Freuda 4
SUCHDOL NAD ODROU, Ne 10.00
Malá Strana 40, k Tomáš Mrázek
ŠUMPERK, Ne 9.30
M. R. Štefánika 10, k Pavel Mrázek
VÍKÝROVICE, Ne 9.30
Šumperská 272, k. Ivan Stanko

Evangelická církev metodistická

MIKULOV NA MORAVĚ – Ne 10.15
Purkyňova ul. 1700/2a, k. Ctírad Hrubý

VALTICE - Ne 8.30
Příční 31